

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ ἀρχιδούξ Σαλβατώρ (ὅτε ἦτο λοχαγός).

Ο ΑΡΧΙΔΟΥΞ ΣΑΛΒΑΤΩΡ ΩΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

κατ' αὐτὰς ἐδημοσιεύθη ἐν Πράγῃ ὑπὸ τὸν χαρακτηζόμενον τίτλον *Sommertage auf Sthata* πολύτιμον *Λεβχώμα* εἰς μέγιστον σχῆμα περιέχον ἑκατὸν δύο σελίδας μετὰ εἰκόνων τῆς πατρίδος τοῦ Ὀδυσσεύς, ἐξαιρετικὰ ἀπὸ τὴν Α. Α. Β. Υ. τὸν Ἀρχιδούκα Λουδοβίκον

Σαλβατώρ, ὅστις εἶναι ὄχι μόνον διαπρεπὲς ἐπιστήμων καὶ δόκιμος συγγραφεύς, ἀλλὰ καὶ σπουδαῖος καλλιτέχνης. Τὸ ὅλον τοῦ νέου τούτου ἔργου εἶναι καλλιτεχνικώτατον. Τὴν ὕψωσιν ἀμίμητος, χάρτης ἐξαιρετος, χονδρός, κιτρινωπός—τῆς μόδας τὸ χρώμα. Χονδρὸν κάλυμμα λευκοῦ δέρματος μὲ χρυσοῦς γράμματα ἐλαφρά, κομψά. Εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἔργα τὰ ὅποια θαυμάζει τις καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ διὰ στολισμὸν τῆς αἰθούσης του.

Εἰς τὸ *Λεβχώμα* τοῦτο, ὁ καλλιτέχνης Ἀρχιδούξ ἐξέλεξε πρὸς δημοσίευσιν τὰ τοπία ἐκεῖνα, ἅτινα περισσότερον ἠγάπησε κατὰ τὴν ἐν Ἰθάκῃ

διαμονὴν του. Ἡ Ἰθάκη πολλάκις ἀπὸ σοφοῦς ἐπιστήμονας ἐμελετήθη χάριν τῶν ἐμηρικῶν ἐπῶν. καὶ νῦν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ εἶναι ἀντικείμενον μελέτης τῆς Α. Β. Υ. ὅστις ἠγάπησε τὰς ἐλληνικὰς χώρας καὶ μέχρι τοῦδε ἐδημοσίευσεν μετ' εἰκόνων καὶ χαρατῶν μελέτας περὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, περὶ Παξῶν καὶ Ἀντιπάξων, περὶ Λευκωσίας καὶ περὶ Καϋμένης. Ἐχει ἔτοιμον πρὸς δημοσίευσιν εἰς δύο ὀγκώδεις τόμους περισπούδαστον μελέτην περὶ Ζακύνθου καὶ μελέτην περὶ Ἰθάκης.

Καὶ τὸ μὲν περὶ Ἰθάκης ἔργον ὅπερ ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς, εἶναι, ὡς εἶπομεν ἔργον καλλιτεχνικόν, τὸ δὲ ἔργον ἐπίσης περὶ Ἰθάκης ὅπερ προσεχῶς θὰ δημοσιεύσῃ, εἶναι ἔργον ἐπιστημονικόν καὶ περιγραφικόν, μετὰ νέων εἰκόνων.

Ἐξετάσωμεν τὸν Ἀρχιδούκα ὡς καλλιτέχνην.

Ἡ Α. Α. Β. Ὑψηλότης ἀγαπᾷ πολὺ τὰς τέχνας. Ζωγραφίζει, σχεδιάζει μετὰ μεγίστης εὐκολίας. Ἐργαζόμενος τοπιῶν προσπαθεῖ νὰ εἶνε πιστὸς ἀντιγραφεῖς· οὐδὲν παραλείπει, οὐδὲν προσθέτει. Τὸ ἔργον τελειοποιεῖ ἐπὶ τόπου φοβούμενος μήπως ἔπειτα εἰς τὸν ὅλαμόν του προσθέσῃ ἢ ἀφαιρέσῃ τίποτε. Εἶναι εἰς ὅλα εὐσυνείδητος.

«Ἐπὶ τόπου πρέπει τις νὰ τελειώσῃ τὸ σχεδιάγραμμα του, μοὶ ἔλεγε πολλάκις. Τοιοῦτοτρόπως εἶναι τις βέβαιος ὅτι ἀντέγραψε πιστὰ τὴν φύσιν.»

Προσπαθεῖ μόνον νὰ εὕρῃ κατάλληλον μέρος,